

Fore lasning

13

Kap 3

Hypotesprövning

Den hypotes man vill testa om den ska förkastas eller ej kallas nollhypotesen H_0

Mothypotesen kallas H_1

riskenivån = signifikansnivån = α (väljs på förhand)

α är den högsta risken vi är villiga att ta att förkasta H_0 om H_0 är sann

D.v.s om $P(\text{förkasta } H_0) \text{ om } H_0 \text{ är sann} < \alpha$

Så förkastar vi H_0 ~~om riskenivån~~ på riskenivån α . (Annars inte)

p-värdet = $P(\text{förkasta } H_0)$ under förutsättningen

att H_0 är sann givet att vi fått ett visst värde på

testvariabeln = observationen

Styrkfunktionen = $h(\theta) = (50 \text{ § 149 i E.s.}) =$

$= P(\text{förkasta } H_0) \text{ om } \theta \text{ är rätt parameter värde}$

Styrkan hos testet ~~för $\theta = \theta_1$~~ $= P(\text{förkasta } H_0 \mid \theta = \theta_1)$

om $H_1: \theta = \theta_1$ är sann

~~egentligen styrkan hos testet för $\theta = \theta_0$~~

(Vi har gjort sett två sätt att göra hypotes test: konfidens-intervall eller p-värdes metoden)

ex 13.1) En person påstår att den kan förutsä om det blir krossa eller klave. Vi gör ett test, singlar slanten n ggr och vet att $p = \frac{1}{2}$ = slk för rätt svar om man gissar.

Om X är antalet rätta svar $\Rightarrow X \in \text{Bin}(n, \frac{1}{2})$

H_0 : personen gissar $\Leftrightarrow p = \frac{1}{2}$

2

Vi låter personen räkna 12 försök
d.v.s och antar att H_0 gäller

$$P(X=12) = 0.00029$$

$$P(X \geq 11) = 0.00317$$

$$P(X \geq 10) = 0.01929$$

$$P(X \geq 9) = 0.07300$$

Om vi har bestämt oss för att risknivån skall vara 5%
d.v.s $P(\text{felaktig } H_0) \text{ om } H_0 \text{ sann} \leq \alpha$

Så väljer vi som kriterium att personen ska ge rätt minst 10 ggr för att vi ska felaktigt H_0 på risknivån 5%
 $P(\text{felaktig att personen gissar}) \text{ om den gissar}$
 $= 0,01929 = p\text{-värdet} < \alpha = 0.05$

De felaktigheter vi att personen gissar på 5% -nivån
men vi har inte gjort det på 1% -nivån ty $p\text{-värdet} > 0.01$

(	$\alpha = 0.05$	signifikant*	$P(X \geq 10)$
	$\alpha = 0.01$	signifikant**	$P(X \geq 11)$
	$\alpha = 0.001$	signifikant***	$P(X = 12)$

~~i vårt exempel är~~

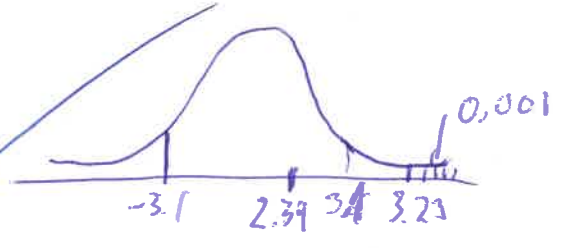
Allmänt testvariabeln är vår observation = t_{obs}
 C är kritiskt område

om $t_{obs} \in C$ förkastas H_0
 $t_{obs} \notin C$ förkastas ej H_0

i vårt fall var ~~$t_{obs} = 10$~~ $C: 10 \leq X \leq 12$
och ~~t_{obs}~~ antal gånger personen faktiskt gissar rätt

Vi har följande
data

$$\left| \frac{16.51 - 17.0}{0.159} \right| = 3.1$$

Men skall nu jämföras med 2.39 och 3.23

$$t_{0.01} \quad t_{0.001}$$

$$\left| \frac{16.51 - 16}{0.159} \right| = 3.2$$

~~0.01~~ ~~värdet~~ $0.001 < p\text{-värdet} < 0.01$
p-värdet är nu $P(T > 3.2) = 0.0015$

Styrkefunktionen:

Styrkan hos testet = $P(\text{förlästa } H_0) \text{ om } H_1 \text{ sann}$
ex 13.4

~~ex 13.4~~ förlästa vi $H_0 = \text{allt personen gissar } X \in \text{Bin}(n, p)$
om $\bar{X} \geq 10$ $X \in \text{Bin}(12, \frac{1}{10})$ $H_1: p = \frac{9}{10}$

Styrkan blir $P(\bar{X} \geq 10)$ om $p = \frac{9}{10}$

$$= P(\bar{X} \geq 10) \text{ om } X \in \text{Bin}(12, \frac{9}{10})$$

~~p-värdet~~
$$h(0.9) = P(\bar{X} \geq 10) = \sum_{i=10}^{12} \binom{12}{i} \left(\frac{9}{10}\right)^i \left(\frac{1}{10}\right)^{12-i} = 0.89$$

Allmänt styrkefunktionen = $h(\theta) = P(\text{förlästa } H_0) \text{ om}$
 θ är rätt parametervärde

exempel $h(p) = h(0.9) = \sum_{i=10}^{12} \binom{12}{i} p^i (1-p)^{12-i}$

~~exempel 13.9~~

ex 13.8

Anfä $\bar{X}_i$ na obero och $N(\mu, \sigma)$ (3)

$H_0: \mu = 17.0$ $H_1: \mu \neq 17.0$

Vi gör 60 mätningar och för $\bar{X} = 16.51$ och $\frac{s}{\sqrt{n}} = 0.159$

vi bildar ett tvåsidigt konf-int för μ när σ okänt
m.h.a §12.2 i F.S. $\Rightarrow I_\mu = \bar{X} \pm \frac{s}{\sqrt{n}} t_{\frac{\alpha}{2}}(n-1)$

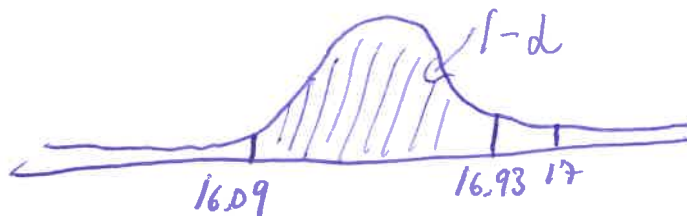
om risnivån är 1% fås $t_{\frac{\alpha}{2}}(n-1) = t_{0.005}(59) = 2.66$

om risnivån är 0.1% fås $t_{\frac{\alpha}{2}}(n-1) = t_{0.0005}(59) = 3.96$

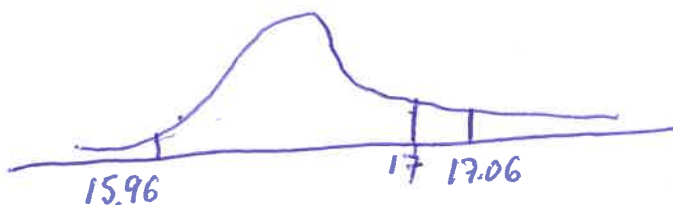
1%: $I_\mu = 16.51 \pm 0.42$ $17 \notin I_\mu$ Får kasta H_0 på nivån 1%

0.1%: $I_\mu = 16.51 \pm 0.55$ $17 \in I_\mu$ Får kasta ej H_0 på nivån 0.1%

1%

0.1%

1%

$d_1 = 2 \times$ arean till höger om 16.93
p-värdet är $2 \times$ arean till höger om ~~16.93~~ 17
p-värdet $< \alpha \Rightarrow$ Får kasta H_0

0.1%

$d = 2 \times$ arean till höger om 17.06
p-värdet är $2 \times$ arean till höger om 17
p-värdet $> \alpha \Rightarrow$ Får kasta ej H_0

Testvariabelmetoden

Bilda $\bar{Y} = \frac{\bar{X} - \mu}{S/\sqrt{n}} \in t(n-1)$ se fr

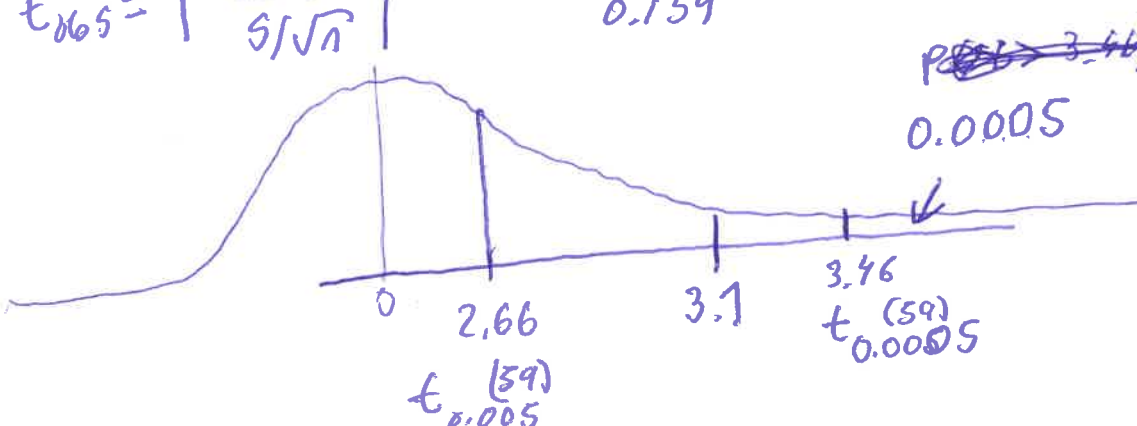
för skillnaden mellan uppmätt värde $\bar{x}$ och teoretiskt värde μ stor eller liten.

~~④~~ Tvåsidigt test

ifr $\left| \frac{\bar{X} - \mu}{S/\sqrt{n}} \right|$ med $t_{\frac{\alpha}{2}}(n-1)$

testvariabeln

$t_{obs} = \left| \frac{\bar{X} - \mu}{S/\sqrt{n}} \right| = \frac{16.51 - 17}{0.159} = 3.1$

$P(\bar{Y} > 3.46) = 0.0005$
 $P(\bar{Y} > 2.66) = 0.0005$
 $P(\bar{Y} > 3.1) = \text{data} = 0.0015$
 ~~$P(\bar{Y} > 3.46) = 0.0005$~~
 ~~$P(\bar{Y} > 3.46) = 0.0005$~~

$3.1 < t_{0.0005}^{(59)} = 3.46 \Rightarrow$ Får kasta ej H_0 på 0.1% - nivå

$3.1 > t_{0.005}^{(59)} = 2.66 \Rightarrow$ Får kasta H_0 på 1% - nivå

~~om~~ $P(\text{Får kasta } H_0)$ om H_0 sann $< \alpha \Rightarrow$ Får kasta H_0
 $P(\text{Får kasta } H_0)$ om H_0 sann $> \alpha \Rightarrow$ Får kasta ej H_0

p-värdet är här $2 \cdot P(\bar{Y} > 3.1) = \text{data} = \text{data} = 0.003 = 0.3\%$

D.v.s vi har fått kasta H_0 på 1% - nivå med $\alpha = 1\%$ per 0.1% - nivå